

TALABALARDA AKADEMIK PROKRASTINATSIYANING KOGNITIV-MOTIVATSION DETERMINANTLARI: SUN'YI INTELLEKTDAN FOYDALANISH SHAROITIDA

J.U.Hamroyev¹ 

Mas'ul muallif: Hamroyev Jasurbek Umedovich, Buxoro davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi.

e-mail: jasurbekhamroyev998@gmail.com

Accepted: 04 Sentabr 2026
Published: 04 Sentabr 2026

Copyright: © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi.

Iqtibos uchun: Hamroyev, J. U. TALABALARDA AKADEMIK PROKRASTINATSIYANING KOGNITIV-MOTIVATSION DETERMINANTLARI: SUN'YI INTELLEKTDAN FOYDALANISH SHAROITIDA / J. U. Hamroyev // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 8, № 1. — B. 390–393.

1. Buxoro davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada talabalarda akademik prokrastinatsiyaning shakllanishi va namoyon bo'lishida kognitiv hamda motivatsion determinantlarning o'rni, shuningdek, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish sharoitida ushbu jarayonning psixologik xususiyatlari tahlil qilinadi. Akademik prokrastinatsiya talabani muhim o'quv vazifalarini bajarishni bilib turib keyinga qoldirishi, natijada topshiriqlarni bajarish jarayonida vaqt bosimi, xavotir, motivatsiyaning pasayishi va o'zini boshqarish qiyinchiliklarining yuzaga kelishi bilan tavsiflanadi.

Kalit so'zlar: akademik prokrastinatsiya, o'quv motivatsiyasi, kognitiv determinantlar, metakognitiv boshqaruv, sun'iy intellekt, talaba, o'zini-o'zi boshqarish.

КОГНИТИВНО-МОТИВАЦИОННЫЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ АКАДЕМИЧЕСКОЙ ПРОКРАСТИНАЦИИ У СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА

Аннотация. В статье рассматриваются когнитивные и мотивационные детерминанты академической прокрастинации студентов в условиях активного использования технологий искусственного интеллекта. Академическая прокрастинация рассматривается как сознательное откладывание важных учебных действий при понимании возможных негативных последствий такого поведения. Особое внимание уделяется взаимосвязи прокрастинации с учебной мотивацией, метакогнитивной регуляцией, планированием, мониторингом собственной деятельности, мотивацией достижения успеха и избегания неудачи.

Ключевые слова: академическая прокрастинация, учебная мотивация, когнитивные детерминанты, метакогнитивная регуляция, искусственный интеллект, студенты, саморегуляция.

COGNITIVE-MOTIVATIONAL DETERMINANTS OF ACADEMIC PROCRASTINATION AMONG STUDENTS IN THE CONTEXT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE USE

Abstract. This article examines the cognitive and motivational determinants of academic procrastination among university students in the context of increasing use of artificial intelligence technologies. Academic procrastination is considered as a conscious delay of important academic activities despite awareness of possible negative consequences. Particular attention is paid to the relationship between procrastination, learning motivation, metacognitive regulation, planning, self-monitoring, achievement motivation, and failure avoidance.

Keywords: academic procrastination, learning motivation, cognitive determinants, metacognitive regulation, artificial intelligence, university students, self-regulation.

Kirish. Zamonaviy oliy ta'lim muhitida talabani akademik faoliyati nafaqat bilimlarni o'zlashtirish, balki mustaqil ravishda maqsad qo'yish, vaqtni rejalashtirish, o'quv vazifalarini ustuvorlashtirish, o'z faoliyatini nazorat qilish va natijalarni baholash kabi murakkab psixologik jarayonlarni ham talab qiladi. Shu sababli akademik prokrastinatsiya zamonaviy pedagogik va psixologik tadqiqotlarda muhim muammolardan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Akademik prokrastinatsiyani oddiy dangasalik bilan tenglashtirish ilmiy jihatdan to'g'ri emas. Prokrastinatsiyada talaba ko'pincha bajarilishi kerak bo'lgan vazifaning muhimligini anglaydi, uning kechiktirilishi salbiy oqibatlariga olib kelishini ham biladi, biroq shunga qaramay, vazifani boshlash yoki davom ettirishni keyinga suradi. Bunday holatda kognitiv, motivatsion, emotsional va o'zini-o'zi boshqarish mexanizmlari o'zaro ta'sirlashadi.

Adabiyotlar tahlili. Akademik prokrastinatsiya psixologiyada vazifalarni bajarishni kechiktirishning o'ziga xos shakli sifatida qaraladi. Y. I. Varvaricheva prokrastinatsiya fenomenini o'rganishda uning murakkab va ko'p omilli xarakterini ta'kidlaydi. Uning yondashuvida kechiktirish shunchaki faoliyatning yo'qligi emas, balki shaxsning qaror qabul qilishi, o'zini boshqarishi va emotsional holati bilan bog'liq jarayon sifatida namoyon bo'ladi. M. V. Zvereva akademik prokrastinatsiyani diagnostika qilish masalasiga katta e'tibor qaratgan. U akademik prokrastinatsiyani aniqlashda xalqaro diagnostik vositalarni

rus tilidagi talabalar muhitiga moslashtirishga hissa qo'shgan. Bu yo'nalish akademik prokrastinatsiyani subyektiv taassurotlar asosida emas, balki standartlashtirilgan psixodiagnostik vositalar yordamida o'rganish imkonini beradi. N. N. Karlovskaya va R. A. Baranova akademik prokrastinatsiyani talabalarning xavotiri va akademik muvaffaqiyati bilan bog'liq holda tahlil qilgan. Ushbu yo'nalish prokrastinatsiyaning emotsional jihatini tushunish uchun muhimdir: talaba murakkab yoki muvaffaqiyatsizlik ehtimoli yuqori bo'lgan vazifani bajarishni boshlash o'rniga undan vaqtincha qochish orqali qisqa muddatli psixologik yengillikka erishishi mumkin. T. V. Zaripova va N. A. Danilova tadqiqotida esa akademik prokrastinatsiya va o'quv motivatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlik aniq ko'rsatilgan. Tadqiqotda ichki o'quv-bilish, kasbiy va muvaffaqiyatga erishish motivlari kuchli bo'lgan talabalar prokrastinatsiyaga kamroq moyil ekanligi aniqlangan. Aksincha, muvaffaqiyatsizlikdan qochish motivi ustun bo'lgan talabalarda akademik prokrastinatsiya ko'proq kuzatilgan. Akademik prokrastinatsiyaning kognitiv determinantlariga rejalashtirish, vaqtni baholash, diqqatni boshqarish, vazifaning murakkabligini idrok qilish, qaror qabul qilish, metakognitiv monitoring va o'z faoliyatini baholash kabi jarayonlarni kiritish mumkin. V. I. Morosanovning ongli o'zini-o'zi boshqarish konsepsiyasi ushbu masalani tushuntirish uchun muhim nazariy asos hisoblanadi. Mazkur yondashuvda inson o'z faoliyatini maqsadga muvofiq tashkil etish, rejalashtirish, natijalarni nazorat qilish va zarur hollarda strategiyalarni o'zgartirish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak.

Zamonaviy O'zbekiston va Rossiya talabalarini qamrab olgan tadqiqot ham akademik prokrastinatsiya bilan metakognitiv jarayonlar o'rtasida muhim aloqani ko'rsatadi. Sh. B. Rasulov tomonidan olib borilgan tadqiqotda metakognitiv boshqaruv, rejalashtirish, monitoring va baholashning rivojlanganligi akademik prokrastinatsiyaning pastroq darajasi bilan bog'langan. Tadqiqotda umumiy metakognitiv jarayonlar bilan prokrastinatsiya o'rtasida salbiy statistik bog'liqlik aniqlangan. Bu natija shuni anglatadiki, prokrastinatsiya faqat "ishni xohlamaslik" bilan izohlanmaydi. Talaba vazifani bajarishni xohlashi mumkin, ammo vazifani qanday bosqichlarga ajratishni, qaysi bosqichdan boshlashni, qancha vaqt talab etilishini va o'z ishining sifatini qanday nazorat qilishni bilmasa, kechiktirish ehtimoli ortadi.

T. V. Zaripova va N. A. Danilova tomonidan Omsk davlat pedagogika universiteti talabalari ishtirokida o'tkazilgan tadqiqot akademik prokrastinatsiyaning darajalarini aniq ko'rsatib beradi. Tadqiqotda talabalarning katta qismida o'rtacha darajadagi akademik prokrastinatsiya kuzatilgan.

Jadval.

Akademik prokrastinatsiya darajalarining taqsimlanishi

Akademik prokrastinatsiya darajasi	Talabalar soni	Ulushi
Past daraja	14	23%
O'rtacha daraja	37	62%
Yuqori daraja	9	15%
Jami	60	100%

Mazkur natijalar akademik prokrastinatsiyaning faqat keskin yoki patologik shaklda emas, balki talabalarning katta qismida o'rtacha darajada mavjud bo'lishi mumkinligini ko'rsatadi. O'rtacha darajadagi prokrastinatsiya odatda yoqimsiz, murakkab yoki katta mas'uliyat talab qiladigan topshiriqlarni kechiktirish bilan bog'langan. Tadqiqotda muvaffaqiyatga erishish motivatsiyasi bilan bog'liq ko'rsatkichlar ham o'rganilgan.

Jadval.

Muvaffaqiyatga erishish motivatsiyasi ko'rsatkichlari

Motivatsiya darajasi	Talabalar soni	Ulushi
Past	5	8%
O'rtacha	34	57%
O'rtachadan yuqori	19	32%
Juda yuqori	2	3%
Jami	60	100%

Tadqiqot mualliflari akademik prokrastinatsiya yuqori bo'lgan talabalar orasida muvaffaqiyatsizlikdan qochish motivining ustunligi kuzatilishini, aksincha, o'quv-bilish, kasbiy va muvaffaqiyatga erishish motivlari ustun bo'lgan talabalar prokrastinatsiyaga nisbatan kamroq moyil ekanligini aniqlagan.

Muhokama. Olingan nazariy va empirik ma'lumotlarni umumlashtirish shuni ko'rsatadiki, akademik prokrastinatsiya ko'p komponentli psixologik hodisadir. Uning yuzaga kelishini faqat vaqtni noto'g'ri taqsimlash yoki talabaning mas'uliyatsizligi bilan izohlash mumkin emas.

Birinchi muhim determinant - kognitiv boshqaruv. Talaba topshiriqni qanday bajarishni aniq tasavvur qilmasa, vazifaning hajmini haddan tashqari katta deb baholasa yoki uni kichik bosqichlarga ajrata olmasa, vazifani boshlash qiyinlashadi. Metakognitiv rejalashtirish aynan shu muammoni bartaraf etishga xizmat qiladi.

Ikkinchi determinant - motivatsiyaning mazmuni. Zaripova va Danilovanning tadqiqotlari ichki, o'quv-bilish va kasbiy motivlar prokrastinatsiya bilan salbiy munosabatda ekanligini ko'rsatadi. Bu holat talabaning topshiriqni shunchaki baho uchun emas, balki kelajakdagi kasbiy rivojlanishining bir qismi sifatida qabul qilishi muhimligini ko'rsatadi.

Uchinchi determinant - muvaffaqiyatsizlikdan qochish motivi. Agar talaba topshiriqni bajarayotganda xato

qilishdan, past baho olishdan yoki o'z bilimining yetarli emasligi oshkor bo'lishidan xavotir olsa, topshiriqni boshlamaslik vaqtinchalik himoya mexanizmgiga aylanishi mumkin. Bunday vaziyatda prokrastinatsiya qisqa muddatli psixologik qulaylikni ta'minlaydi, biroq uzoq muddatda akademik bosimni kuchaytiradi.

Akademik prokrastinatsiyani kamaytirishga qaratilgan psixologik-pedagogik ishlar faqat "vaqtingni to'g'ri taqsimla" degan umumiy tavsiyalar bilan cheklanmasligi kerak. Talabani prokrastinatsiyasiga sabab bo'layotgan kognitiv va motivatsion mexanizmlarni aniqlash zarur.

Agar muammo rejalashtirish bilan bog'liq bo'lsa, vazifani kichik bosqichlarga ajratish va muddatlarni aniq belgilash muhim. Agar asosiy omil muvaffaqiyatsizlikdan qo'rqish bo'lsa, talabani xatoga munosabatini o'zgartirish va o'z-o'zini baholashni qo'llab-quvvatlash zarur. Agar ichki motivatsiya past bo'lsa, o'quv vazifasining kasbiy va shaxsiy mazmunini ochib berish muhim.

Sun'iy intellektdan foydalanishda ham xuddi shunday yondashuv zarur. Talabaga AI'dan foydalanishni taqiqlashdan ko'ra, undan qanday foydalanishni o'rgatish samaraliroq bo'lishi mumkin. Bunda sun'iy intellekt tayyor javob beruvchi vosita emas, balki fikrlashni qo'llab-quvvatlovchi yordamchi sifatida qaralishi kerak.

Tadqiqot natijalarini muhokama qilish jarayonida talabalarda akademik prokrastinatsiyaning shakllanishi faqat vaqtni to'g'ri taqsimlay olmaslik bilan izohlanmasligi, balki kognitiv jarayonlar, motivatsion yo'nalishlar, o'z-o'zini boshqarish va zamonaviy raqamli vositalardan foydalanish xususiyatlari bilan chambarchas bog'liqligi namoyon bo'ladi. Ayniqsa, sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayoniga faol kirib kelishi akademik topshiriqlarni bajarish usullarini o'zgartirib, prokrastinatsiyaning ayrim shakllarini kamaytirishi bilan birga, uning yangi ko'rinishlarini yuzaga keltirishi mumkin.

Akademik prokrastinatsiyaning muhim kognitiv determinantlaridan biri talabani topshiriqni qanday qabul qilishi va uni bajarish murakkabligini qanday baholashidir. Agar talaba akademik vazifani haddan tashqari murakkab, uzoq vaqt talab qiladigan yoki muvaffaqiyatsizlik xavfi yuqori bo'lgan faoliyat sifatida qabul qilsa, topshiriqni boshlashni kechiktirish ehtimoli ortadi. Bunday holatda insonning mavjud vazifani darhol bajarishdan ko'ra, qisqa muddatli psixologik qulaylikni tanlashi kuzatiladi. Natijada o'qish bilan bog'liq faoliyat boshqa, nisbatan oson yoki tez mukofot beradigan mashg'ulotlar bilan almashtiriladi.

Kognitiv determinantlar qatorida diqqatni boshqarish, rejalashtirish, vaqtni istiqbolda baholash, qaror qabul qilish va metakognitiv nazorat alohida ahamiyatga ega. Talaba o'z faoliyatini rejalashtirishda qiyinchilikka duch kelsa yoki vazifaning bajarilish bosqichlarini aniq belgilamasa, akademik faoliyatning kechiktirilishi ehtimoli kuchayadi. Shu nuqtayi nazardan, prokrastinatsiyani oddiy "dangaslikka" tenglashtirish ilmiy jihatdan yetarli emas. U ko'pincha shaxsning o'z xatti-harakatlarini boshqarish va kognitiv resurslarini muayyan maqsadga yo'naltirishdagi qiyinchiliklari bilan bog'liq murakkab psixologik jarayon sifatida namoyon bo'ladi.

Motivatsion omillar ham akademik prokrastinatsiyaning shakllanishida muhim o'rin tutadi. Ichki motivatsiyasi yuqori bo'lgan talabalar o'quv topshiriqlarini faqat baho yoki tashqi talab sababli emas, balki bilim olish va shaxsiy rivojlanish ehtiyoji bilan bajarishga moyil bo'ladi. Aksincha, o'quv faoliyatiga nisbatan tashqi motivatsiya ustun bo'lgan vaziyatlarda topshiriqni bajarish faqat nazorat yoki baholash mavjud bo'lgan paytda faollashishi mumkin. Bu esa akademik vazifalarni oxirgi muddatga qadar kechiktirish xavfini oshiradi.

Tadqiqot mavzusi doirasida sun'iy intellektdan foydalanish alohida e'tiborni talab qiladi. Sun'iy intellekt vositalari talabalarga axborotni izlash, matnni tahlil qilish, reja tuzish, murakkab tushunchalarni izohlash va akademik topshiriqlarni bosqichma-bosqich tashkil etishda yordam berishi mumkin. Shu sababli undan maqsadli foydalanish kognitiv yuklamani kamaytirib, topshiriqni boshlashdagi psixologik to'siqlarni pasaytirishi ehtimoldan xoli emas. Ayniqsa, vazifaning murakkabligi sababli kechiktirishga moyil bo'lgan talabalar uchun sun'iy intellekt dastlabki yo'nalishni aniqlash va ishni boshlashda qo'llab-quvvatlovchi vosita bo'la oladi.

Biroq sun'iy intellektdan foydalanish avtomatik ravishda prokrastinatsiyani kamaytiradi, degan xulosaga kelish to'g'ri bo'lmaydi. Aksincha, undan noto'g'ri foydalanish akademik kechiktirishning yangi mexanizmlarini shakllantirishi mumkin. Masalan, talaba mustaqil ravishda fikrlash, rejalashtirish yoki materialni tahlil qilish o'rniga barcha vazifalarni sun'iy intellektga topshirishga odatlansa, uning o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalari yetarlicha rivojlanmasligi mumkin. Bunda texnologiya topshiriqni bajarishga yordam beruvchi vositadan ko'ra, mas'uliyatni kechiktirish yoki undan qochish vositasiga aylanishi ehtimoli mavjud.

Sun'iy intellektdan foydalanish bilan akademik prokrastinatsiya o'rtasidagi munosabatda talabani texnologik kompetensiyasi ham muhim ahamiyatga ega. Sun'iy intellekt vositasidan qanday savol berish, olingan ma'lumotni qanday tekshirish, javobni qanday qayta ishlash va uni o'zining mustaqil fikri bilan qanday integratsiya qilishni bilgan talaba undan samarali foydalanishi mumkin. Aksincha, texnologiyadan faqat tayyor javob olish maqsadida foydalanish akademik faollikning pasayishiga olib kelishi mumkin.

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, akademik prokrastinatsiyani tushuntirishda kognitiv va motivatsion determinantlarni bir-biridan ajratib ko'rish maqsadga muvofiq emas. Masalan, talabani topshiriqni murakkab deb baholashi kognitiv jarayon bo'lsa, uni bajarishga bo'lgan qiziqishning pastligi motivatsion omil sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu ikki omil bir-birini kuchaytirishi mumkin: vazifa murakkab deb qabul qilinadi, unga nisbatan qiziqish kamayadi, muvaffaqiyatsizlikdan xavotir paydo bo'ladi va natijada topshiriqni boshlash kechiktiriladi.

Shuningdek, akademik prokrastinatsiyada "tezkor mukofot" va "kechiktirilgan natija" o'rtasidagi psixologik nomutanosiblik ham muhimdir. O'quv topshirig'i ko'pincha uzoq muddatli natija — bilim, malaka, baho yoki kasbiy rivojlanish bilan bog'liq bo'ladi. Raqamli muhit esa tezkor axborot, muloqot va ko'ngilochar faoliyat orqali darhol qoniqish

olish imkonini beradi. Shu sababli talaba uzoq muddatli akademik maqsaddan ko'ra qisqa muddatli qulaylikni afzal ko'rishi mumkin.

Mazkur jihat sun'iy intellektdan foydalanish sharoitida yanada murakkablashadi. Bir tomondan, AI vositalari topshiriqni tez boshlash va bajarish imkonini beradi; ikkinchi tomondan, uning qulayligi talabaning mustaqil kognitiv faoliyatini qisqartirib yuborishi mumkin. Demak, muhim masala sun'iy intellektdan foydalanish yoki foydalanmaslik emas, balki undan qanday psixologik maqsadda va qanday darajadagi mustaqillik bilan foydalanish masalasidir.

Shu asosda akademik prokrastinatsiyani kamaytirishga qaratilgan psixologik-pedagogik yondashuvlar talabalarda o'z-o'zini boshqarish, metakognitiv monitoring, vaqtni rejalashtirish, akademik maqsadlarni aniq belgilash va ichki motivatsiyani rivojlantirishga yo'naltirilishi lozim. Sun'iy intellekt esa mazkur jarayonda tayyor javob beruvchi mexanizm sifatida emas, balki fikrlashni faollashtiruvchi, rejalashtirishni qo'llab-quvvatlovchi va o'quv faoliyatini tashkil etishga yordam beruvchi pedagogik-texnologik vosita sifatida qo'llanishi maqsadga muvofiq.

Umuman olganda, akademik prokrastinatsiya ko'p omilli hodisa bo'lib, uning yuzaga kelishida kognitiv baholash, motivatsion yo'nalish, o'z-o'zini nazorat qilish va raqamli muhitdan foydalanish xususiyatlari o'zaro ta'sirlashadi. Sun'iy intellekt ushbu omillar tizimida ikki tomonlama rolga ega: oqilona va nazoratli foydalanilganda topshiriqni boshlashni osonlashtirishi hamda kognitiv yuklamani kamaytirishi mumkin, nazoratsiz foydalanilganda esa mustaqil fikrlash va o'z-o'zini boshqarishning susayishiga sabab bo'lishi mumkin. Shuning uchun zamonaviy oliy ta'lim sharoitida akademik prokrastinatsiyaning oldini olish texnologiyani cheklashdan ko'ra, undan maqsadli, tanqidiy va akademik mas'uliyatni saqlagan holda foydalanish kompetensiyasini shakllantirish bilan bog'lanishi zarur.

Xulosa. Akademik prokrastinatsiya talabaning o'quv faoliyatini kechiktirishga olib keluvchi murakkab kognitiv-motivatsion hodisa bo'lib, uni faqat dangasalik yoki vaqtni boshqarishdagi kamchilik bilan izohlash yetarli emas. Uning shakllanishida motivatsiyaning mazmuni, metakognitiv rejalashtirish, monitoring, o'zini-o'zi boshqarish, muvaffaqiyatsizlikdan qochish, vazifaning subyektiv murakkabligi va akademik maqsadlarning anglanganligi muhim o'rin tutadi. Sun'iy intellektning ta'limga kirib kelishi akademik prokrastinatsiya muammosini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Al'dan oqilona foydalanish rejalashtirish, tushunish, monitoring va o'z-o'zini baholashni qo'llab-quvvatlashi mumkin. Biroq undan tayyor javob olish yoki mustaqil fikrlashni almashtirish maqsadida foydalanish prokrastinatsiyani kuchaytiruvchi omilga aylanishi ehtimoldan xoli emas.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- [1] Бадмаева Н. Ц. Влияние мотивационного фактора на развитие умственных способностей: монография. - Улан-Удэ: Издательство ВСГТУ, 2004. - 280 с.
- [2] Бурленова С. О., Сабинова Р. Ш. Исследование академической прокрастинации и учебной мотивации студентов высшей школы // Вестник КазНПУ имени Абая. Серия: Психология. - 2022. - Т. 71. - № 2. - С. 224-230. - DOI: 10.51889/2022-2.1728-7847.33.
- [3] Карловская Н. Н., Баранова Р. А. Взаимосвязь общей и академической прокрастинации и тревожности у студентов с разной академической успеваемостью // Психология в вузе. - 2008. - № 3. - С. 38-49.
- [4] Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность: учебное пособие. - Москва: Смысл; Academia, 2004. - 345, [1] с. - ISBN 5-89357-153-3.
- [5] Моросанова В. И. Опросник «Стиль саморегуляции поведения» (ССПМ): руководство. - Москва: Когито-Центр, 2004. - 41, [2] с. - ISBN 5-89353-126-4.
- [6] Rasulov, Sherzodjon Bakhromjon ugli. Interrelationship Between Academic Procrastination and Metacognitive Processes: In the Example of Students from Uzbekistan And Russia // American Journal Of Social Sciences And Humanity Research. - 2025. - Vol. 5. - Issue 07. - P. 147-149. - DOI: 10.37547/ajsshr/Volume05Issue07-29.
- [7] Якунин В. А. Психология учебной деятельности студентов: учебное пособие. - Москва: Издательская корпорация «Логос», 1994. - 156 с. - ISBN 5-88439-002-5.